

L.dz. 5.11 / 2018

**Komisja Finansów Publicznych
Sejm Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowni Państwo.

W imieniu pracowników Państwowej Inspekcji Pracy: członków Związku Zawodowego Pracowników Państwowej Inspekcji Pracy, Międzyzakładowej Organizacji Związkowej Nr 15 NSZZ „Solidarność - 80” w Państwowej Inspekcji Pracy oraz inspektorów pracy zrzeszonych w Stowarzyszeniu Inspektorów Pracy Rzeczypospolitej Polskiej, pragniemy wspólnie zaapelować do Państwa o skuteczne poparcie rządowego projektu ustawy budżetowej na rok 2019 (druk nr 2864) w zakresie części budżetowej 12 - Państwowa Inspekcja Pracy, pozytywnie zaopiniowanej w dniu 23 października 2018 r. przez Komisję do Spraw Kontroli Państwowej.

- - -

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, zapoznając się corocznie ze sprawozdaniem z działalności Państwowej Inspekcji Pracy – wystawia naszej instytucji bardzo wysokie oceny. Systematycznie wzrasta także ilość nowych, nieraz bardzo trudnych i ważnych społecznie zadań realizowanych przez inspektorów pracy. Posłowie różnych klubów parlamentarnych od kilku lat zwracają przy tym uwagę, że nasza instytucja, co jest sytuacją bez precedensu, dobrowolnie zrezygnowała z ostatniej przed ustawowym „zamrożeniem” funduszu wynagrodzeń, powszechnej w sferze budżetowej podwyżki. Pracownicy Państwowej Inspekcji Pracy, za sprawą decyzji ówczesnego głównego inspektora pracy pozbawieni zostali więc regulacji funduszu wynagrodzeń wynikającej z inflacji o rok wcześniej niż pracownicy innych instytucji budżetowych. Następstwem tego jest m.in. rozwarstwienie wynagrodzeń w Państwowej Inspekcji Pracy, a także relacja wysokości wynagrodzeń w PIP do wynagrodzeń w innych podległych Sejmowi organów kontroli. Grozi to odejściem z PIP pracowników o najwyższych kwalifikacjach, czego symptomy daje się już zauważyć. Zaniepokojenie pracowników Państwowej Inspekcji Pracy budzi istniejący od lat i potwierdzony prawomocnymi wyrokami sądów fakt występowania nieuzasadnionych dysproporcji płacowych wśród pracowników wykonujących czynności kontrolne zatrudnianych w różnych okresach, chociaż wykonują oni prace tego samego rodzaju i o podobnej skali trudności.

Od kilku już lat kierownictwo Państwowej Inspekcji Pracy, środowisko inspektorów pracy i pozostałych pracowników reprezentowane przez organizacje społeczne występuje do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej o chociażby częściowe finansowe zrekompensowanie kolejnych nakładanych przez ustawodawcę na inspektorów pracy obowiązków. Należy wspomnieć, że tylko w latach 2016 - 2018 zakres zadań Państwowej Inspekcji Pracy zwiększono o:

1. Kontrolę spełniania przez wyroby przeznaczone do stosowania u pracodawców wymagań lub kontrolę w zakresie stwarzania przez wyroby zagrożenia, w rozumieniu ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (Dz. U. poz. 542), z wyłączeniem wyrobów podlegających kontroli innych właściwych organów nadzoru rynku, w rozumieniu ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku, oraz prowadzenie postępowań w sprawie takich wyrobów (weszła w życie 20.04.2016 r.).
2. Udzielanie porad w celu wspierania równego traktowania obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i państw członkowskich Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, którzy korzystają z prawa do swobodnego przepływu pracowników, oraz członków ich rodzin w zakresie:

- ✓ dostępu do zatrudnienia,
 - ✓ warunków zatrudnienia i pracy, w szczególności w odniesieniu do wynagrodzenia, rozwiązania umowy, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz, w przypadku utraty pracy, powrotu do pracy lub ponownego zatrudnienia,
 - ✓ dostępu do przywilejów socjalnych i podatkowych,
 - ✓ zasad członkostwa w związkach zawodowych oraz korzystania z czynnego i biernego prawa wyborczego do przedstawicielstw pracowniczych, w tym organów związków zawodowych i rad pracowników,
 - ✓ dostępu do szkoleń,
 - ✓ dostępu do zasobów mieszkaniowych,
 - ✓ dostępu do kształcenia, nauki zawodu oraz szkolenia zawodowego dla dzieci pracowników,
 - ✓ pomocy udzielanej przez urzędy pracy; - weszła w życie 4.06.2016 r.
3. wykonywanie zadań określonych w ustawie z dnia 10 czerwca 2016 r. o delegowaniu pracowników w ramach świadczenia usług (weszła w życie 18.06.2018 r.).
 4. Kontrolę spełniania obowiązków, o których mowa w art. 23r ust. 3 i 4 ustawy z 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r. poz. 1059, z późn. zm.), w zakresie paliw ciekłych w ramach wykonywania kontroli[...] (weszła w życie 2.09.2016 r.).
 5. Kontrolę wypłacania wynagrodzenia w wysokości wynikającej z wysokości minimalnej stawki godzinowej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2015 r. poz. 2008 ze zm.) - weszła w życie 1.01.2017r.
 6. Kontrolę prowadzenia działalności przez podmioty, o których mowa w art. 18c ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 645, z późn. zm.), zgodnie z warunkami określonymi w art. 19c, art. 19d, art. 19fa, art. 19ga, art. 85 ust. 2 i art. 85a tej ustawy (weszła w życie 1.06.2017 r.).
 7. Kontrolę przestrzegania przepisów ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni (Dz. U. poz. 305), w zakresie powierzania pracownikowi lub zatrudnionemu wykonywania pracy w handlu lub wykonywania czynności związanych z handlem w placówkach handlowych (weszła w życie 1.03.2018 r.).
 8. Kontrolę spełniania przez wyroby wymagań, kontrola w zakresie stwarzania przez wyroby zagrożenia oraz kontrola w zakresie niezgodności formalnych, w rozumieniu ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (Dz. U. z 2017 r. poz. 1398 oraz z 2018 r. poz. 650 i 1338), w odniesieniu do wyrobów przeznaczonych do stosowania u pracodawców, z wyłączeniem wyrobów podlegających kontroli innych właściwych organów nadzoru rynku w rozumieniu tej ustawy, oraz prowadzenie postępowań w tych sprawach (weszła w życie 19.07.2018 r.).

Skuteczna działalność Państwowej Inspekcji Pracy jest oczywiście możliwa wyłącznie dzięki zapewnieniu przez budżet państwa odpowiednich środków na jej funkcjonowanie. Jak stwierdzają powołane do tego instytucje - Państwowa Inspekcja Pracy środki budżetowe przeznaczone na pełnienie ważnej dla ogółu społeczeństwa funkcji wydatkuje efektywnie i racjonalnie. Nie jest to zbędna biurokratyczna instytucja, lecz wyspecjalizowany organ kontroli, którego działalność oparta jest na około 1600 działających „w terenie” autonomicznych organach państwa – inspektorach pracy, w wypełnianiu ustawowych obowiązków wspieranych przez pracowników merytorycznych i pomocniczych.

Większość obecnej kadry Państwowej Inspekcji Pracy stanowią ludzie młodzi, rozwijający się zawodowo, którzy pomimo pełnego zaangażowania w pracę i misję inspekcji mają trudności w utrzymaniu rodzin, a w wiele z tych osób nie jest w stanie zdecydować się na założenie rodziny. Pracownik Państwowej Inspekcji Pracy nie ma możliwości podjęcia dodatkowej pracy, umożliwiającej mu chociażby spłacenie kredytów i godne życie. Jedynie w wyjątkowych sytuacjach, za zgodą Głównego Inspektora Pracy może wykonywać jakąkolwiek inną działalność zarobkową.

Zadania szczególne organów PIP określone są w ponad czterdziestu ustawach kompetencyjnych, inspektorzy pracy pełnią funkcję oskarżycieli publicznych w zakresie około 80 wykroczeń. Codziennie wizytowanych jest około tysiąca polskich pracodawców i obywatelom jest bezpłatnie udzielanych kilkadziesiąt tysięcy porad prawnych (rocznie daje to liczbę ponad 1 000 000). Inspektorzy rozpatrują w skali roku ponad 40 000 skarg pracowniczych, egzekwując na rzecz pracowników wielomilionowe kwoty i zapobiegając w kilkudziesięciu tysiącach sytuacji bezpośrednim zagrożeniom dla zdrowia i życia obywateli. Inspekcja prowadzi także wiele akcji społecznych, między innymi za pośrednictwem mediów, edukuje społeczeństwo w dziedzinie prawa pracy oraz bezpiecznych zachowań w miejscu pracy.

Inspektorzy pracy przyczyniają się także do likwidacji w zarodku wielu konfliktów społecznych, a działalność ta w znacznym stopniu odciąża organy porządku publicznego i wymiaru sprawiedliwości.

Aby potwierdzić słuszność naszych opinii i odnieść je do głównego nurtu prawodawstwa europejskiego pozwalamy sobie przywołać także Rezolucję 2013/2112(INI) Parlamentu Europejskiego – „A resolution on effective labour inspections as a strategy to improve working conditions in Europe” (rezolucja w sprawie skutecznych inspekcji pracy jako strategii poprawy warunków pracy w Europie (2013/2112(INI)). W dokumencie tym wskazuje się, że sprawnie funkcjonująca inspekcja pracy nie jest obciążeniem budżetu – lecz stanowi istotny element krajowych planów zwalczania kryzysu gospodarczego i wpływu na poprawę warunków pracy obywateli.

W przededniu jubileuszu 100-lecia powołania Państwowej Inspekcji Pracy, który obchodzić będziemy 3 stycznia 2019 r. przypomnieć chcemy także aktualną wypowiedź Głównego Inspektora Pracy w latach 1920-1939, Mariana Klotta de Heidenfeldt: „Często obecnie pokutuje w społeczeństwie opinia, że inspekcja pracy to organ wyłącznie konsumpcyjny i nie dający żadnych dochodów skarbowi państwa. [...] Mam wrażenie, że jest to najgłębsze nieporozumienie, jakie może istnieć w psychice społeczeństwa. Każdy dział działalności inspekcji pracy daje ogromne oszczędności i zapobiega trwonieniu majątku narodowego. [...] wytworzenie pewności, że jest jakiś organ, jakaś bezstronna ręka państwa, która ma pieczę nad sprawiedliwym rozwiązaniem sprawy [...] uratowało społeczeństwo od ponoszenia dotkliwych skutków, ograniczyło żalobę, zabezpieczyło przed kalectwem i śmiercią. Wszystko to są wartości o wielkim znaczeniu moralnym; one same wystarczyły by na to, aby sownie opłacać koszty materialne inspekcji pracy. Ale gdybyśmy oparli się tylko na podanym rozrachunku strat i oszczędności, to inspekcja pracy jest bez wątpienia jedną z najbardziej dochodowych instytucji. Ten dochód budżetowy jest ukryty i niewidoczny, ale mimo to inspekcja pracy opłaca się dziesięciokrotnie albo i więcej w stosunku do sum, jakie państwo na nią łoży.”

Kielce/ Kraków/Warszawa

5.11.2018 r.

<p><i>Z poważaniem</i> </p> <p>Przewodniczący Komisji Krajowej ZZPPIP Przemysław Różewicz</p>	<p>w imieniu Zarządu Głównego SIPRP</p> <p></p> <p>PREZES Leszek Rybarowicz</p>	<p> Miejszakładowa Organizacja Związkowa nr 15 PRZEWODNICZĄCY</p> <p></p> <p>Przewodniczący MOZ Nr 15 NSZZ SOLIDARNOŚĆ – 80 w PIP Zbigniew Sagański</p>
--	--	---

Związek Zawodowy Pracowników Państwowej Inspekcji Pracy
KRS 0000169431
Adres: ul. Barska 28/30, 02-315 WARSZAWA Tel. 604-142-628

STOWARZYSZENIE INSPEKTORÓW PRACY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ PLAC SZCZEPANSKI 5, (P.O. BOX) 31-011 KRAKÓW
WWW.SIPRP.PL ; E-MAIL: ZARZAD@SIPRP.PL KRS 0000392862, NIP 676-244-95-52, REGON 122420791

Miejszakładowa Organizacja Związkowa Nr 15
Nieależnego Samorządnego Związku Zawodowego SOLIDARNOŚĆ 80
w Państwowej Inspekcji Pracy
01-231 Warszawa ul. Plocka 11/13